

Сарајево, 25.11.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 18.11.2019.- 22.11.2019.**

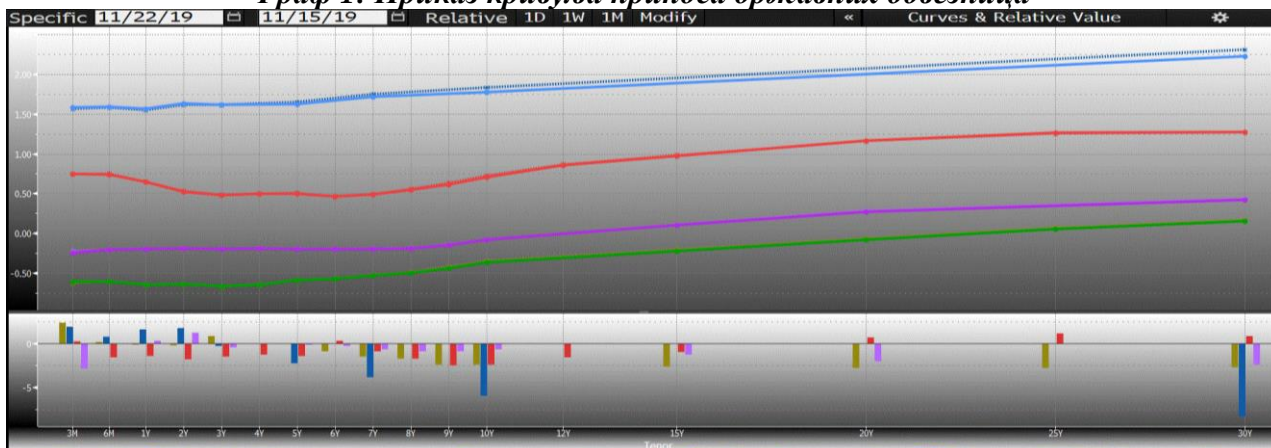
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евروزона		САД		Велика Британија		Јапан	
	15.11.19	22.11.19	15.11.19	22.11.19	15.11.19	22.11.19	15.11.19	22.11.19
2 године	-0,63	-0,64	1,61	1,63	0,55	0,53	-0,19	-0,18
5 година	-0,58	-0,59	1,65	1,62	0,51	0,50	-0,19	-0,18
10 година	-0,33	-0,36	1,83	1,77	0,73	0,71	-0,07	-0,07

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси	
	15.11.19	22.11.19
3 мјесеца	-0,580	-0,575
6 мјесеци	-0,604	-0,602
1 година	-0,634	-0,635

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 15.11.2019. године (пуне линије) и 08.11.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ОЕСД је ревидирао очекивања економског раста, те сада очекује да ће глобална економија биљежити најспорији раст од финансијске кризе с обзиром на то да владе препуштају централним банкама оживљавање инвестиција. Према овим очекивањима глобална економија би у овој и у наредној години могла да биљежи раст од 2,9%, што је најнижа стопа раста у последњој декади, и нижа од септембарских прогноза (3%). За 2021. годину предвиђа се раст од 3%, али само уколико бројни ризици од трговинског рата до неочекиваног наглог успорења економског раста Кине буду обуздани.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих земаља еврозоне су током протекле седмице забиљежили смањење које је било нешто израженије код обвезница дужег рока доспијећа.

Према прогнозама ОЕСД-а, очекиване стопе БДП-а еврозоне за текућу, наредну и 2021. годину износе 1,2%, 1,1% и 1,2%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације у наредној години износи 1,1%, док се за 2021. годину очекује стопа од 1,4%.

Гувернер Централне банке Словеније Васле је изјавио да се економски раст еврозоне стабилизује, те да недавни потези ЕЦБ којима се стимулише исти, функционишу како је и планирано. Васле је истакао да подаци из сектора индустрије и трговине указују на то да се може наставити слабији раст и у првој половини наредне године, као и да су сигнали из услужног сектора и тржишта рада били позитивнији. Такође, Васле је изјавио да је простор ЕЦБ везан за монетарну политику ограничен, што ставља већи терет на креаторе монетарне политике, али је истакао да ЕЦБ још увијек има простора за дјеловање, ако то буде потребно.

Предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да еврозона треба да јача домаћу тражњу, чак и путем већих јавних инвестиција уколико жели да се одупре иностраним слабостима. Lagarde је изјавила да одговор лежи у трансформацији друге свјетске економије у отворену економију која је сигурна у себе – у економију која у потпуности користи све потенцијале Европе за ослобађање веће стопе домаће потрошње и дугорочног економског раста. Поред тога, Lagarde је поновила да ЕЦБ наставља да ради свој дио посла, а то је да подржава економију и одговара на будуће ризике, те надзире „нупојаве“ експанзивне монетарне политике.

Европска комисија је, као што се и очекивало, приликом процјене плана буџета за земље чланице за 2020. годину, позвала Француску, Италију и Шпанију да покрену процесе фискалне консолидације због ризика да прекрше правила потрошње. У јесењим прогнозама Европска комисија је пројектовала експанзивнији фискални став за 2020. годину, што би износило око 0,2% БДП-а. Лабавија политика у Њемачкој, Италији и Холандији је водила повећању структурног дефицита у укупном региону, док је политика углавном била неутрална у Француској и Шпанији.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Грађевински сектор (Г/Г)	СЕП	-	-0,7%	0,8%
2.	PMI прерађивачки сектор Р	НОВ	46,4	46,6	45,9
3.	PMI услужни сектор Р	НОВ	52,4	51,5	52,2
4.	Повјерење прерађивачког сектора (Француска)	НОВ	100	100	99
5.	БДП (Q/Q) F (Њемачка)	III КВАРТАЛ	0,1%	0,1%	0,1%
6.	Стопа незапослености (Холандија)	ОКТ	3,5%	3,5%	3,5%
7.	Лична потрошња (Холандија) (Г/Г)	СЕП	-	2,2%	1,3%

САД

Протекле седмице на финансијском тржишту САД је преовладавао песимизам о питању трговинских преговора између САД и Кине, након изјава предсједника Трамп да ће доћи до ескалације трговинског рата с Кином, те да ће повећати тарифе на кинески увоз уколико споразум не буде постигнут у скорије вријеме. Поред тога, прошле седмице је објављен и записник с октобарске сједнице FOMC-а, који је показао да су ставови креатора монетарне политике промијењени у односу на септембарску сједницу, те да су економски изгледи оцијењени позитивнијим у односу на прошли састанак. Већина чланова је оцијенила политику као добро калибрисану, иако су њихове процјене прогнозирале нешто нижи раст БДП-а, а изгледи за инфлацију су и даље испод циљаног нивоа од 2% до краја 2022. године. Истовремено, у записнику се наводи да је потрошња домаћинства оцијењена као снажна, док су пословне инвестиције и извоз и даље слаби, иако су трговинске тензије ублажене у односу на претходни састанак. Званичници Феда су почели да разматрају до када треба водити кампању смањења референтне каматне стопе, иако су договорили смањење као одговор на растуће ризике који утичу на економију САД.

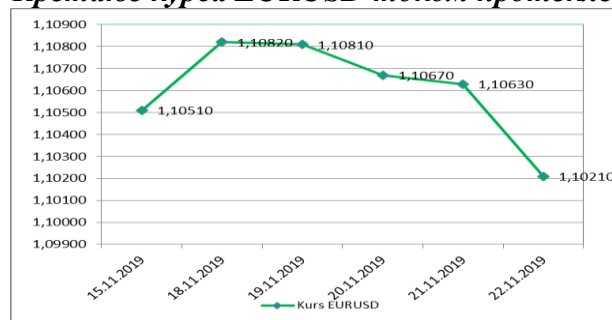
ОЕСД прогнозе наводе очекивани ниво раста стопе БДП-а САД за текућу, наредну и 2021. годину од 2,3%, 2% и 2%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације у наредној и у 2021. години износи 2,1%.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи индекс ОКТ	-0,1%	-0,1%	-0,2%
2.	Захтјеви за хипотекарне кредите 15. НОВ	-	-2,2%	9,6%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 16. НОВ	218.000	227.000	227.000
4.	Bloomberg индекс потрошачког повјерења 17. НОВ	-	59,1	58,0
5.	Индекс започетих кућа (М/М) ОКТ	5,1%	3,8%	-7,9%
6.	Индекс грађевинских дозвола (М/М) ОКТ	-0,4%	5,0%	-2,4%
7.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Филадельфије НОВ	6,0	10,4	5,6
8.	Индекс повјерења прерађ. сектора Фед из Канзас С. НОВ	-2	-3	-3
9.	PMI индекс прерађивачког сектора Р НОВ	51,4	52,2	51,3
10.	PMI индекс услужног сектора Р НОВ	51,0	51,6	50,6

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1051 на ниво од 1,1021.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економски показатељи који су током прошле седмице објављени за Велику Британију указују на то да економија слаби под утицајем неизвјесности око Брексита и предстојећих општих избора. Цијене некретнина биљеже смањење, док је Rightmove објавио да на тржишту постоји 14,9% мање некретнина понуђених на продају у посљедње четири седмице закључно са 9. новембром, у поређењу с истим периодом претходне године. То је највећи годишњи пад од августа 2009. године, који је услиједио одмах након глобалне финансијске кризе. Прелиминарни подаци о прерађивачком и услужном сектору током новембра су такође указали на слабљење економије. Пословни сектор у Великој Британији је током овог мјесеца забиљежио највеће смањење од средине 2016. године, на што је утицало јачање неизвјесности око Брексита подстакнуто приближавањем предстојећих општих избора.

Велика Британија је током прошлог мјесеца забиљежила много већи буџетски дефицит него што се очекивало, што указује на повећано задуживање Владе, чак и прије него су политичари имали шансу да укључе трошак општих избора у децембру.

Поједине фондације које су усмјерене на пружање информација и савјета о појединим специфичним проблемима очекују да ће јавна потрошња забиљежити највеће учешће од 1970-их без обзира на то ко победи на предстојећим изборима.

ОЕСД прогнозе наводе очекивани ниво раста стопе БДП-а УК за текућу, наредну и 2021. годину од 1,2%, 1% и 1,2%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације у наредној и у 2021. години износи 2% и 1,8%, респективно.

Премијер Johnson је истакао да ће одложити даље смањење пореза на добит компанија, те је бирачима саопштио да ће умјесто тога новац убрижати у услуге попут здравства, фокусирајући се на централне проблеме општих избора 12. децембра.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г)	НОВ	-	-1,3%	0,6%
2.	СБИ поруцбине прерађивачког сектора	НОВ	-30	-26	-37
3.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	ОКТ	8,6	10,5	7,3
4.	PMI прерађивачки сектор Р	НОВ	48,9	48,3	49,6
5.	PMI услужни сектор Р	НОВ	50,1	48,6	50,0

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,85667 на ниво од 0,85894, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2897 на ниво од 1,2834.

ЈАПАН

Прошле седмице је објављена вијест да креатори монетарне политике ВоЈ разматрају емитовање државних обвезница с доспијећем од 50 година као дугорочно средство лимитирања ултрадугих каматних стопа. Није познато хоће ли обим трговине овим обвезницама бити велики с обзиром на то да би инвеститори могли претрпјети значајне губитке у случају наглог раста приноса. У међувремену, гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да ВоЈ проводи истраживање о дигиталним валутама, те је истакао да ће можда бити потребно спајање или повезивање регионалних банака с нефинансијским компанијама како би повећале профитабилност.

Према ОЕСД прогнозама, објављеним прошле седмице, очекује се да ће стопа раста БДП-а у Јапану у наредној години износити 0,6%, а у 2021. години 0,7%. Прогнозирана стопа инфлације за наредну годину износи 1,1%, док се за 2021. годину очекује стопа од 1,2%.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

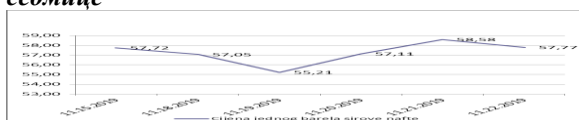
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Трговински биланс (у млрд JPY)	ОКТ	229,3	17,3	-124,8
2.	Извоз (Г/Г)	ОКТ	-7,5%	-9,2%	-5,2%
3.	Увоз (Г/Г)	ОКТ	-15,2%	-14,8%	-1,5%
4.	Стопа инфлације (Г/Г)	ОКТ	0,3%	0,2%	0,2%
5.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	НОВ	-	48,6	48,4
6.	PMI индекс услужног сектора Р	НОВ	-	50,4	49,7
7.	Индекс укупних индустријс. активности (М/М)	СЕП	1,5%	1,5%	0,0%
8.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) F	ОКТ	-	-37,4%	-35,5%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад с нивоа од 120,38 на ниво од 120,21. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 109,26 на ниво од 108,80.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 57,72 USD (52,23 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је и даље била под снажним утицајима трговинских преговора између Кине и САД. Почетком седмице цијена овог енергента је смањена након што су се појавиле вијести да су кинески званичници изразили песимизам о питању постизања трговинских преговора у блиској будућности. CNBC је цитирао извор из Кине који је истакао да Пекинг није вољан да чини било какве уступке у преговорима у скоријем периоду, те да преферишу да чекају и сагледају како се одвија процедуру импичмента (могућности опозива због злоупотребе положаја) против предсједника САД Трампа. Наредног дана цијена је наставила да се смањује након што је предсједник Русије Путин изјавио да та земља не страхује да буде највећи произвођач нафте, те да ће Русија наставити да сарађује с ОПЕС-ом у правцу балансирања тржишта. Поред тога, Путин је додао и да је обим производње нафте у САД достигао своје лимите. Из ЕИА је саопштено да су америчке залихе сирове нафте у претходној седмици смањење за 2,3 милиона барела, што је највеће смањење у посљедња три мјесеца, а што је дало подстицај расту цијене нафте. Крајем седмице цијена нафте је повећана и одржавала се близу највећег нивоа у посљедња два мјесеца након што је Кина сигнализирала поновну спремност на рјешавање трговинског рата са САД. Тржиште је сада у ишчекивању састанка ОПЕС-а, који се одржава за мање од двије седмице, а на којем би се могло расправљати о даљем смањењу обима производње нафте. Иако је у петак цијена нафте на затварању смањена, на седмичном нивоу забиљежила је раст. Ово је трећа узастопна седмица како цијена овог енергента биљежи раст на седмичном нивоу. На затварању тржишта, у петак цијена нафте је износила USD 57,77 (EUR 52,42).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:

Служба Front Office

Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.468,21 USD (1.328,58 EUR). Цијена злата је током протекле седмице, као и цијена нафте, била под утицајима очекивања везано за трговинске преговоре између Кине и САД. Неизвјесности око ових преговора, као и ишчекивање записника FOMC-а утицали су на раст цијене злата почетком седмице. Док су почетком седмице неизвјесности и ишчекивања утицали на раст цијене овог племенитог метала, од сриједи преовладавају позитивнији тонови који су утицали на пад ове цијене. Крајем протекле седмице предсједник Кине Xi Jinping је изјавио да Кина активно ради на томе да не улази у трговински рат. Он је истакао да Кина није та која је иницирала трговински рат и то није нешто што Кина жели. Предсједници САД и Кине су изразили жељу да се оконча прва фаза трговинских преговора. Ипак, Ројтерс је пренио вијест да би се потписивање прве фазе овог споразума могло одгодити до наредне године. Поред трговинског спора, Пекинг је оптужио САД да се мијеша у унутрашње послове Кине, у смислу протеста у Хонг Конгу, док је амерички Конгрес усвојио два приједлога закона који подржавају протесте у Хонг Конгу. Ројтерс је, такође, указао да друга фаза трговинских преговора сада изгледа мање вјероватна с обзиром на то да постоје тешкоће у постизању и прелиминарног споразума. С друге стране, предсједник САД Trump је у петак изјавио да је споразум с Кином „потенцијално врло близу“, прије него је напоменуо да је „питање да ли ја то желим или не“. Инвеститори у злато су овакве вијести ипак протумачили као позитивне за постизање споразума, те су смањили инвестиције у злато, што је и водило смањењу цијене злата крајем седмице. На затварању тржишта, у петак, цијена једне fine унце злата је износила 1.461,93 USD (1.326,49 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

